

Tweede Maasvlakte: Economie en milieu opnieuw in de ring

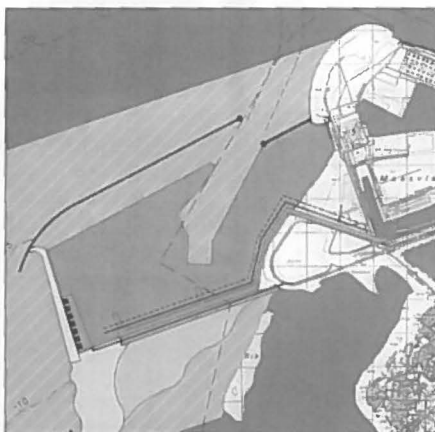
Over de omvang van de Tweede Maasvlakte is tijdens de 'nut en noodzaak discussie' veel onenigheid ontstaan. Over nut en noodzaak wordt echter nauwelijks gesproken. Milieu-activisten zien de uitbreiding liever niet gebeuren: ze beïnvloedt het kustlandschap in sterke mate. De groei van de Rotterdamse haven kan best in Rijnmond worden opgevangen.

EDDY BLEEKER*

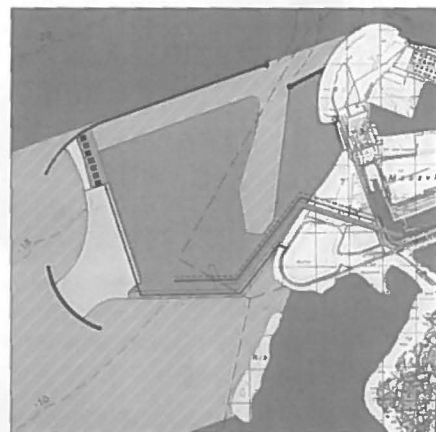
In het rapport *Maasvlakte 2: Tussenrapportage, fase 1b* van de projectorganisatie Maasvlakte 2 zijn vier voorbeeld-varianten van de vlakte uitgewerkt (zie kaartjes). Elke variant is een ongeveer tweeduizend hectaren flexibel in te richten haven- en industrieterrein. Ook is er ruimte voor de ontwikkeling van een 750 hectaren groot natuur- en recreatiegebied. Zo moet een jong duinlandschap, een estuarien getijdengebied alsmede een strandpromenade en wellicht een zeejachthaven gecreëerd worden. De kosten variëren van vijf tot acht miljard voor het zuidelijkste ontwerp tot twaalf miljard voor het noordelijkste ontwerp. Daar zijn de uitgaven voor de inrichting van de natuur niet bij inbegrepen.

VARIANTEN

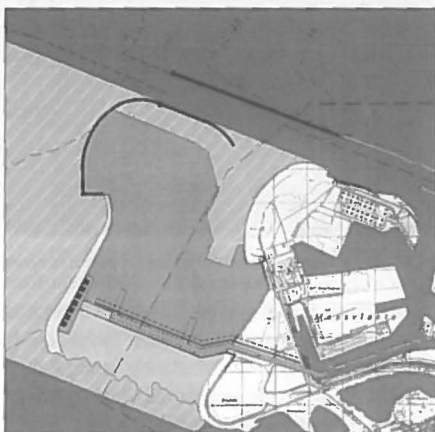
De noordelijke begrenzing van de zuidvariant loopt min of meer evenwijdig aan de kop van Goeree. Het haven- en industriegebied ligt op het noordelijk deel van het schiereiland, het natuurgebied op het zuidelijk deel. Aan de westzijde zijn duinen gesitueerd, meer naar het oosten een intergetijdengebied. Het recreatiegebied ligt op de meest westelijke punt. Deze variant kent de minste morfologische beïnvloeding van de kust. De zuid-middenvariant komt sterk overeen met de variant Zuid, zij het dat het natuur- en recreatiegebied noordelijker wordt aangelegd.

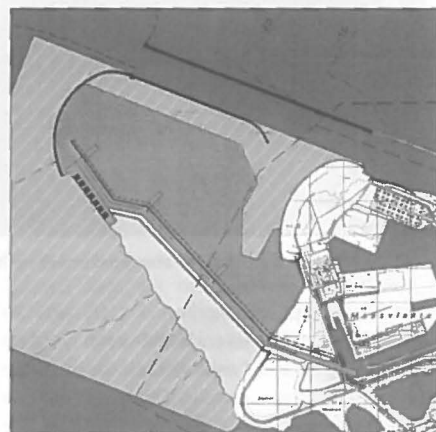
1: variant Zuid

2: variant Zuid-midden

3: variant Noord-parallel

4: variant Noord

Ligging verschillende varianten ten opzichte van de kustlijn.

Bron: *Maasvlakte 2: Tussenrapportage, fase 1b*

Overigens is de hele uitbreiding naar het noorden geschoven. De totale vorm is hierdoor minder langgerekt dan bij de variant Zuid. De zee-invoed op de duinen van Voorne en Goeree wordt daardoor minder beperkt. Het derde ontwerp, de Noord-parallel, lijkt veel op de noordvariant (zie hieronder). De contour heeft veel weg van de bestaande Maasvlakte. Door deze vorm wordt zand vanuit het zuiden aan het westelijke strand afgezet en een natuurlijke ontwikkeling van jonge duinen gestimuleerd. De laatste variant, Noord, ligt zo ver in het noorden dat de zee-invoed op de duingebieden

van Voorne en Goeree zoveel mogelijk behouden blijven. De haveningang is min of meer gelijk aan die van de bestaande Maasvlakte. Door de sterk noordelijke ligging wordt de landaanwinning in een puntvorm gedwongen. Dit leidt tot een vergaande uitbouw de zee in.

MILIEU

In de rapportage *Maasvlakte 2: Tussenrapportage, fase 1b* wordt gepleit voor het in stand houden van de natuur voor de kust en in de duinen van Voorne en Goeree. De opstellers

van de rapportage geven dan ook de voorkeur aan een van de noordelijke varianten. Maar gezien de financiële en nautische redenen die de vorm van de kust betreffen zal het een zuidelijke variant worden, aldus de milieu-activisten. Voor de natuur betekent dat: het dichtgroeien van 120 hectare zeldzame open duinvegetaties door een afname van zouttoevoer vanuit zee, verslibbing van de stranden, verzanding en verflauwing van de golfslag voor de kust en een verhoogde kans op een teveel aan voedselrijkdom in de Haringvlietmond.

De 750 hectare nieuwe natuur wordt niet alleen lawaaiig, de toeristische strandpromenade komt onder een hoeveelheid (industrie)lawaai te liggen die de saneringsgrens voor woningbouw nadert. Bij het ten uitvoer brengen van de zuidelijke variant is ontwikkeling van de nieuwe duinen minder natuurlijk en ontstaat er een minder goede aansluiting op bestaande duingebieden. Ook het noordelijk ontwerp stuit op bezwaren: een naar het Westland buigende uitbreiding zal leiden tot afslag van de Zuid-Hollandse kust.

RUIMTETEKORT

Hoeveel hectaren nieuw haven terrein is er eigenlijk nodig? Het Gemeentelijk Havenbedrijf Rotterdam komt uit op een ruimtetekort in 2020 van 1100 à 1400 hectaren, het Centraal Planbureau (CPB) houdt het op een tekort in 2020 van hooguit 650 hectaren. Deze tekorten doen zich alleen voor als de gemiddelde economische groei in Nederland de komende vijfentwintig jaar 3,25 procent bedraagt. Indien de economie met 2,75 procent toeneemt, en dat is meer dan de gemiddelde groei in de afgelopen vijftig jaar, is het ruimtetekort in de haven ongeveer 300 hectaren, aldus het CPB. Het Planbureau heeft ook berekend dat maar liefst 700 hectaren in Rijnmond te vinden zijn indien de bestaande haven terreinen beter worden benut. Dit fenomeen 'inbreiden' wordt ook in het rapport genoemd: door demping van havens en ondergrondse opslag kan ongeveer 850 hectaren gewonnen worden. Het 'inbreiden' wordt door de rapporteurs echter niet als een realistisch alternatief gezien.

Tegenstanders van de Tweede Maasvlakte, gestrekt door deze berekeningen, merken dan ook op dat in de haven van Rotterdam geen sprake is van ruimtetekort maar van gebrek aan ruimtebeheer. Er is blijkbaar nog ruimte, gebruik die dan eerst, aldus milieu-activisten. En zo ruziën de partijen verder.

Het grootste bezwaar van de rapportage is de oproep aan het kabinet om toch vooral zo snel mogelijk de aanleg van de vlakte te fiatieren. Bezwaarlijk omdat de opstellers van het rapport te kennen geven dat de gevolgen voor de kuststabiliteit door een Tweede Maasvlakte nog moeten worden onderzocht. Hetzelfde geldt voor de nautische veiligheid. Het lijkt een omgekeerde wereld.

*Redactie AGORA

Deze maand neemt het kabinet een principebesluit over de aanleg van de Tweede Maasvlakte.

IN DE SCHIJNWERPER

Laatste nieuws uit de SISWO Vraagbaak
Internetadres <http://www.siswo.uva.nl/vrgbk.html>

NEW SCHEME OF EXPLORATORY RESEARCH GRANTS

van de European Science Foundation (ESF)

Tot 31 mei 1997 kunnen aanvragen worden ingediend voor dit beurzenprogramma. Het doel van deze research grants is sociale wetenschappers de mogelijkheid (het geld) te bieden om contacten met andere onderzoekers te leggen of te verstevigen, om innovatieve ideeën uit te testen en om gezamenlijke onderzoeksprojecten te ontwikkelen. De thema's voor 1997 zijn:

- Politieke economie van gezondheidszorgsystemen in Europa;
- Sociale en politieke dimensies van risico in geïndustrialiseerde samenlevingen;
- Oriëntaties van jonge mensen: burgerschap en Europese identiteit.

Informatie en richtlijnen voor aanvragers kunnen worden opgevraagd bij: ESF, tel. +33-3-88767131, fax +33-3-88370532, e-mail: scss@esf.org.

NEDERLAND TOLERANT

De Max Drukker Stichting, die zich sterk maakt voor een toleranter Nederland en een betere acceptatie van onze multiculturele samenleving, heeft voor 1996/97 een scriptie-prijsvraag (fl. 500,-) uitgeschreven voor studenten aan hogescholen en universiteiten. Meer informatie: Paul de Bruijn, tel. 0227-544409.

SCHONER MILIEU

De Stichting Maltha Milieu Prijs reikt in samenwerking met de Gemeente Schiedam jaarlijks een of meer prijzen uit aan een Nederlands(e) instelling, bedrijf of persoon die een schoner milieu helpt ontwikkelen of stimuleert. Er is jaarlijks een bedrag van fl. 100.000,- beschikbaar. Aanmelding dient voor 1 juni te geschieden door inzending van een korte projectomschrijving.

Informatie: Maltha Milieu Prijs, p/a Gemeente Schiedam, Mr. A.G.H. Gorissen, Postbus 1501, 3100 EA Schiedam, tel. 010-2465713.

MENS EN WERK

Randstad organiseert voor het 5e achtereenvolgende jaar de Randstadscriptieprijs. Het thema is 'Mens en Werk; Kwaliteit in dienstverlening'. Deelname is mogelijk voor doctoraalstudenten en afgestudeerden die hun scriptie afronden of hebben afgerond tussen 1 september 1996 en 1 september 1997. Sluitingsdatum: 15 september 1997. Voor de winnende scriptie is een prijs van fl. 20.000,- beschikbaar. Genomineerden worden beloond met fl. 5.000,-. Voor de begeleidende universiteit is een geldbedrag van fl. 5.000,- beschikbaar.

Informatie: Randstad Dienstengroep, Mevr. M. Thissen, Postbus 12600, 1100 AP Amsterdam Z-O, tel. 020-5695186.

MARKTDAG SOCIOLOGIE 1997

Op 29 mei organiseert de Nederlandse Sociologische Vereniging (NSV) i.s.m. SISWO een Marktdag Sociologie. In 32 sessies zullen meer dan 100 presentaties over een breed scala van onderzoeksthema's worden gehouden.

Informatie over deze dag is te lezen op de NSV site (<http://www.fsw.ruu.nl/soc/HG/nsv.htm>) of te verkrijgen bij de NSV, tel./fax 0165-560327.

